

## ФОРМУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ (КРИМІНАЛЬНОЇ СПРАВИ) СУДОМ ПЕРШОЇ ІНСТАНЦІЇ

ГАНДЗЮК Володимир Павлович - заступник голови Апеляційного суду Івано-Франківської області

КОРОЛЬ Володимир Володимирович - кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора Прикарпатського юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія»

*В данной статье проведено исследование практических проблем применения положений УПК Украины относительно определения порядка представления и способов формирования материалов уголовного производства, в котором обвинения рассматриваются по существу, и материалов уголовного производства, которое подлежит завершению без рассмотрения по существу.*

*Ключові слова: матеріали кримінального провадження; доказові матеріали; підготовче судове засідання; початок судового розгляду.*

### Постановка проблеми у загальному вигляді

Практика застосування нового Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) виявила принципові розбіжності, в тому числі і в обсязі та змісті матеріалів, здобутих органами досудового розслідування, які повинен подавати до суду прокурор, та порядку їх подання.

Також виникають проблеми і в судовій практиці. Як показав проведений Апеляційним судом Івано-Франківської області аналіз дотримання процесуальних норм при розгляді судами області кримінальних проваджень, окремі судді і надалі продовжують отримувати та долучати до матеріалів провадження підшиті та систематизовані справи, у яких містяться всі без винятку матеріали досудового розслідування, інші ж, навпаки, долучають лише окремі докази, що пропонуються прокурором у судовому засіданні.

### Ступінь наукової розробки проблеми

Вагомий внесок у дослідження проблем доказування зроблено багатьма вітчизняними та зарубіжними вченими: Ю.П. Аленіним, С.А. Альпертом, М.І. Бажановим, В.П. Бахіним, Т.В. Варфоломєєвою, В.Г. Гончаренком, Ю.М. Грошевим, Г.Ф. Горським, П.С. Елькінд, М.В. Жогіним, В.С. Зеленецьким, З.З. Зінатулінін, В.О. Коноваловою, О.М. Ларінін, В.К. Лисиченком, А.М. Лобойком, В.З. Лукашевичем, Є.Д. Лук'янчиковим, П.А. Лупинською, М.М. Михеєнком, В.Т. Нором, М.А. Погорецьким, В.О. Попелюшком, С.М. Стахівським, М.С. Строговичем, В.М. Тертишником, Л.Д. Удаловою, В.І. Фаринником, В.П. Шибіком, М.Є. Шумилом та ін.

Однак, дослідження питань формування матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи) за новим КПК України у спеціальній науковій літературі проводилось лише на рівні окремих наукових статей та навчально-методичних рекомендацій В.О. Попелюшком, Д.Б. Сергєєвою, В.І. Фаринником, М.Є. Шумилом, а також висвітлювалось у науково-практичних коментарях.

### Постановка завдання

Основною метою даної статті є дослідження практичних проблем застосування положень КПК України щодо визначення порядку подання та способів формування матеріалів кримінального провадження, у якому обвинувачення розглядається по

суті, та матеріалів кримінального провадження, яке підлягає завершенню без розгляду по суті.

#### **Виклад основного матеріалу дослідження**

Системне тлумачення норм КПК України, насамперед, положень загальних засад кримінального провадження та європейських стандартів у цій сфері дає підстави для висновку про те, що докази мають подаватися сторонами, а отже, матеріали кримінального провадження (кримінальна справа) – формуватися під час судового розгляду.

В.О. Попелюшко, розглядаючи проблему, пов'язану з часом і місцем формування кримінальної справи через подання суду зібраних сторонами матеріалів, зазначає: «докази мають подаватися сторонами, а кримінальна справа – формуватися, на етапі підготовчого судового провадження»; «у підготовчому провадженні його учасники зобов'язані надати суду усі наявні у них докази, які вони мають намір використати в суді, а прокурор – усі матеріали досудового розслідування, включаючи й ті, які можуть вказувати на невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення (ч. 5 ст. 223 КПК України)» [6, с.44, 49].

До основних аргументів, які наводить науковець на підтримку своєї позиції, можна віднести:

- припис ч. 1 ст. 317 КПК України, який, на думку автора, означає обов'язок прокурора надати суду вказані матеріали на етапі підготовчого провадження, щоб головуючий міг, щонайменше, після призначення судового розгляду забезпечити учасникам судового провадження, у першу чергу обвинуваченому, якщо він заявить про це клопотання, право на ознайомлення з кримінальною справою, тобто забезпечити реалізацію його права (ч. 2 ст. 317 КПК України) [6, с.45-46];

- неможливість вирішення питань про наявність чи відсутність підстав для прийняття рішень, передбачених у п. 1-4 ч. 3 ст. 314 КПК України, та питань, пов'язаних з підготовкою досудового розгляду, (ч. 2 ст. 315 КПК України), на підставі одного

обвинувального акта та доданого до нього реєстру матеріалів досудового розслідування і не підтверджених доказами клопотань учасників судового провадження [6, с.47];

- необхідність знання справи судом до початку судового розгляду для виконання вимоги закону щодо визначення обсягу доказів, що підлягають дослідженню та порядку їх дослідження, та можливість учасників судового провадження висловити суду свою раціональну думку з цього приводу [6, с.48].

Аналогічну позицію щодо часу подання сторонами наявних доказових матеріалів займають і автори деяких науково-практичних коментарів до КПК України: «Усі письмові документи, у тому числі перелік яких наведено у ст. 99 КПК, а також інші матеріали, надані суду учасниками підготовчого судового засідання під час його проведення, а також отримані (витребувані судом) за результатами виконання необхідних дій під час підготовки кримінального провадження до судового розгляду, що мають значення для його розгляду, долучаються до обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності» [2, с.16].

Однак, такі висновки науковців про подання сторонами суду усіх наявних доказів уже на етапі підготовчого судового провадження і, відповідно, формування кримінальної справи на цьому ж етапі, не можуть бути однозначно сприйнятими. Як видається, при вирішенні цього питання слід виходити з особливостей, які притаманні формуванню матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи) для розгляду обвинувачення по суті та матеріалів провадження, яке підлягає завершенню без розгляду по суті.

Формування матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи) для розгляду обвинувачення по суті.

Правила ст. 291 КПК України стосуються заключного етапу стадії досудового розслідування і полягають у тому, що до обвинувального акту під час направлення його до суду додається лише реєстр матеріалів

досудового розслідування, цивільний позов і документи, пов'язані з їх врученням відповідним учасникам кримінального провадження (п. 1-4 ч. 4 ст. 291 КПК України). Цей обсяг матеріалів є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає.

Більше того, надання суду інших документів до початку судового розгляду забороняється (абз. 6 ч. 4 ст. 291 КПК України). Це означає, що матеріали досудового провадження до суду разом з обвинувальним актом та реєстром й окремими документами (ч. 4 ст. 291 КПК України) не направляються [3, с.576]. Тому під поняттям «інші документи», в контексті припису ч. 4 ст. 291 КПК України, слід розуміти не тільки документи, однорідні з реєстром матеріалів досудового розслідування, цивільним позовом тощо, як вказує В.О. Попелюшко [6, с.45], але й документи («доказові матеріали»), які наведені у ст. 99 КПК України.

Також у даному випадку вживання поняття «інші документи» у ч. 4 ст. 291 КПК України видається таким, що недостатньо повно охоплює доказові матеріали, які можуть подаватись до суду. Поза увагою законодавця залишились речові докази і висновки експертів. Тому, за аналогією зі ст. 23 КПК України, замість слів «інших документів» у ч. 4 ст. 291 КПК України доцільно вжити – «інших документів і речей».

Тобто надання сторонами суду доказових матеріалів до початку судового розгляду прямо заборонено законом. Відповідно до ч. 2 ст. 347 КПК України судовий розгляд починається з оголошення прокурором короткого викладу обвинувального акта, якщо учасники судового провадження не заявили клопотання про оголошення обвинувального акта в повному обсязі.

Оскільки вимогам ст. 291 КПК України мають відповідати також клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру (ст. 292 КПК України), то й у цих особливих порядках кримінального провадження закон забороняє сторонам надавати суду доказові матеріали до початку судового розгляду.

Не доводять необхідності надання прокурором суду усіх матеріалів досудового

розслідування на етапі підготовчого провадження і положення ст. 317 КПК України.

Згідно з ч. 1 ст. 317 КПК України документи, інші матеріали, надані суду під час судового провадження його учасниками, судові рішення, що мають значення для цього кримінального провадження, долучаються і поряд з обвинувальним актом та документами, які вже існують, є матеріалами кримінального провадження (кримінальною справою).

Однак, ця норма не дає відповіді на питання про те, коли саме під час судового провадження доказові матеріали долучаються до обвинувального акта – під час підготовчого провадження, на початку судового розгляду (після оголошення прокурором обвинувального акта) чи безпосередньо у ході судового розгляду по суті (під час з'ясування обставин та перевірки їх доказами).

Тому для усунення різного тлумачення норм чинного КПК України та забезпечення єдності правозастосовчої практики необхідно нормативно закріпити положення про те, що у провадженнях, які на надійшли до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, доказові матеріали можуть подаватись сторонами після початку судового розгляду.

Стосовно положення про забезпечення головуючим учасникам судового провадження можливості ознайомитися з матеріалами кримінального провадження після призначення справи до судового розгляду (ч. 2 ст. 317 КПК України), то це положення потрібно розуміти як своєрідну форму судового контролю, яка здійснюється не на досудовому розслідуванні, а вже під час судового розгляду.

Тут слід мати на увазі, що у контексті ст. 290 КПК України докази охоплюються поняттям «матеріали досудового розслідування». Тому право на ознайомлення з доказовими матеріалами, які знаходяться у розпорядженні кожної із сторін, забезпечується процедурою відкриття матеріалів іншій стороні: прокурор або слідчий за його дорученням надає доступ до матеріалів досудового розслідування стороні захисту та по-

терпілому у повному обсязі, а цивільному позивачу, його представнику та законному представнику, цивільному відповідачу, його представнику – у тій частині, яка стосується цивільного позову (ч.ч. 1 – 3, 6, 7, 8 ст. 290 КПК України). Також згідно з ч. 11 ст. 290 КПК України сторони кримінального провадження зобов'язані здійснювати відкриття одне одній додаткових матеріалів, отриманих і під час судового розгляду. А у частині 12 вказаної статті закріплено норму, яка має гарантувати дотримання процедури відкриття матеріалів іншій стороні: «Якщо сторона кримінального провадження не здійснить відкриття матеріалів відповідно до положень цієї статті, суд не має права допустити відомості, що містяться в них, як докази».

Після призначення справи до судового розгляду основним суб'єктом провадження стає суд в особі головуючого, а тому й усі питання про забезпечення виконання учасниками судового провадження своїх обов'язків також покладаються на головуючого. Положення ж ч. 2 ст. 317 КПК України є додатковою гарантією як дотримання процедури відкриття матеріалів іншій стороні, так і забезпечення можливості повторного ознайомлення з доказовими матеріалами, які сторони мають намір використати в суді, вже після призначення справи до судового розгляду.

Така гарантія є особливо важливою для забезпечення норми, закріпленої у ч. 2 ст. 290 КПК України: «Прокурор або слідчий за його дорученням зобов'язаний надати доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні, у тому числі будь-які докази, які самі по собі або в сукупності з іншими доказами можуть бути використані для доведення невинуватості або меншого ступеня винуватості обвинуваченого, або сприяти пом'якшенню покарання». Адже доказові матеріали, які можуть бути використані для доведення невинуватості чи пом'якшення становища обвинуваченого, сторона обвинувачення може і не мати наміру використати в суді. Тому для таких випадків закріплена у ч. 12 ст. 290 КПК України норма є недостатньою гарантією.

Як видається, для реалізації положень ч. 2 ст. 317 КПК України (а особливо – для отримання стороною захисту доступу до матеріалів провадження, які можуть бути використані для доведення невинуватості чи пом'якшення становища обвинуваченого) слід закріпити в КПК України повноваження суду своєю ухвалою зобов'язати відповідну сторону відкрити матеріали іншій стороні.

Також слід мати на увазі, що не всі доказові матеріали, зібрані стороною обвинувачення в ході досудового провадження, можуть бути визнані доказами за результатами їхнього дослідження в суді.

Згідно з європейськими стандартами доказами можуть бути визнані лише ті дані, що здобуті (перевірені) судом за присутності сторін, які мають можливість брати участь у дослідженні предметів, документів, допиті тощо. Така ситуація є стандартною (штатною) для судового засідання. Під час досудової процесуальної діяльності кожна сторона повинна збирати свої дані про факти, котрі вона збирається використовувати у суді, щоб переконати суд визнати їх доказами [1, с. 10].

Як зазначає М.Є. Шумило, закріплення на рівні засади кримінального процесу (ч. 1 ст. 23 КПК України) фундаментального положення про безпосередність дослідження судом показань, речей і документів із одночасною прямою заборорою визнавати доказами відомості, що містяться в показаннях, речах і документах, якщо вони не були предметом безпосереднього дослідження суду, крім випадків передбачених законом (ч. 2 ст. 23 КПК України), треба трактувати як довгоочікуваний перший важливий законодавчий крок у напрямі зміни всієї парадигми діяльності доказування в кримінальному процесі, зокрема, такого її компоненту, як розподіл доказів на досудові та судові [8, с. 84].

У КПК України передбачено спеціальну процесуальну форму отримання доказів в умовах судового розгляду. Наприклад, у ст. 352 КПК України встановлює процедуру допиту свідка в суді (зокрема, приведення його до присяги, черговість допиту свідків обвинувачення і свідків захисту, правила

проведення прямого та перехресного допиту, участь у допиті потерпілого, цивільного позивача, цивільного відповідача, їх представників та законних представників і т.ін.). У згаданому аспекті можна вести мову й про наявність відмінностей у процесуальній формі проведення таких слідчих (розшукових) і судових дій, як допит потерпілого (ст. 353 КПК України), експерта (ст. 356 КПК України), дослідження речових доказів (ст. 357 КПК України), документів (ст. 358 КПК України), звуко- та відеозаписів (ст. 359 КПК України) [8, с. 85].

Для нашого дослідження важливим є те, що показання, отримані в ході досудового провадження, не мають значення для суду: в ч. 4 ст. 95 КПК України прямо стверджується, що «суд може обґрунтовувати свої висновки лише на показаннях, які він безпосередньо сприймав під час судового засідання...; суд не вправі обґрунтовувати судові рішення показаннями, наданими слідчому, прокурору, або посилатися на них». Тому у більшості випадків протоколи допитів, що проводились на досудовому розслідуванні, взагалі не долучаються до матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи), які формуються в суді. Це є ще одним аргументом, яким підтверджується виникнення у сторін права подавати суду наявні доказові матеріали лише після початку судового розгляду.

Крім вищезазначених аргументів заперечення можливості надання суду доказових документів до початку судового розгляду, які базуються на аналізі нормативних положень кримінального процесуального законодавства, вкрай важливо пригадати й більш глибокі фундаментальні положення, закладені в концепцію нового КПК України. Зокрема, йдеться про відхід від «суто радянського феномену «сліпої» беззастережної віри суддів попередньому слідству» [7, с.116-117]. У цьому аспекті О.М. Ларін влучно висловився про конформізм суддів, їхню вірність старому девізові «НКВД не ошибается» [4, с.8-9].

На думку Л.М. Лобойка, радянський законодавець «скував у один ланцюг органи дізнання, слідства, прокуратури і суду лише для того, аби долю кримінальної

справи і людей, яких у них притягали як обвинувачених, вирішував не суд, а органи, які здійснюють кримінальне переслідування. У такий спосіб суд був загнаний у рамки прийняття «правильного» для «органів» рішення. І з цих рамок він не може вирватися дотепер, попри сучасні декларації, у тому числі й конституційні, про незалежність суду і суддів.

У кримінальному процесі процес доказування із осягнення одного й того ж предмету здійснюється два рази у різних формах, бо цього вимагав і досі вимагає закон. Це є зайвою, надлишковою діяльністю» [5, с. 141-142].

Тобто йдеться про спробу нашого законодавця у новому КПК України забезпечити самостійність судового дослідження обставин вчиненого діяння, змагальність сторін та свободу в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості, неупереджене формування внутрішнього суддівського переконання у ході вирішення справи. Важливу роль у досягненні цього завдання відіграє і зміна підходів до формування судом першої інстанції матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи).

Де-факто матеріали кримінального провадження (кримінальна справа), яке розглядається по суті, формуються вже у процесі судового розгляду, після виступу прокурора по суті обвинувачення. При цьому прокурор, який підтримує обвинувачення, надає суду для дослідження наступні матеріали: 1) речові докази; 2) документи, зазначені у ст. 99 КПК України; 3) висновки проведених експертиз та інших досліджень.

Документи, які характеризують особу обвинуваченого (характеристики, інформаційні дані про судимість, хвороби, сімейний стан, наявність неповнолітніх дітей, перебування на службі та військові звання, інвалідність, заслуги перед Вітчизною, знаходження на обліках у медичних чи інших установах та інші) та документи, які вказують на наявність обставин, що впливають на покарання (документи про відшкодування збитків чи інше усунення шкідливих наслідків, тощо), долучаються судом з огля-

ду на те, чи стосуються вони обвинуваченого і чи містять відомості, які впливають на кримінальну відповідальність особи.

Потребують долучення до матеріалів провадження також матеріали про розгляд клопотань учасників судового провадження про обрання, зміну чи скасування заходів забезпечення кримінального провадження, у тому числі запобіжного заходу щодо обвинуваченого. Перед судом мають бути доведені передбачені законом фактичні підстави для ухвалення таких рішень та обставини, які враховуються при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, як це передбачено у відповідних положеннях розділу II КПК України (ч. 3 ст. 315 КПК України), суть яких зводиться до того, що тягар доказування перед судом вказаних підстав та обставин покладено на сторону, яка заявила відповідне клопотання.

Крім того, матеріали, що мають доказове значення, у випадку очевидної недопустимості індивідуально обговорюються на предмет належності, допустимості та процесуального дотримання прав і свобод людини при їх отриманні і тільки при позитивному рішенні долучаються до матеріалів провадження. В інших випадках суд вирішує питання допустимості доказів під час їх оцінки в нарадчій кімнаті.

Поряд з цим, не підлягають долученню до матеріалів провадження документи, які не мають значення для цього кримінального провадження. Серед таких можуть бути витяги з нормативних законодавчих документів, повідомлення про виклики до органів досудового розслідування, копії рішень з аналогічних проваджень, офіційні роз'яснення та узагальнення судової практики, супровідні листи, розписки та інші «технічні документи». Тобто документи, на які суд не буде посилається в обґрунтування своїх висновків.

Однак, якщо досліджується дотримання норм процесуального закону органами досудового розслідування, забезпечення права обвинуваченого на захист та інші обставини, то суд може приймати й документи, які відображають хід досудового розслідування.

Таким чином, суд не повинен долучати до матеріалів провадження всі без виключення документи досудового розслідування, оскільки це захаращує справу, спонукає суд самостійно вибирати із цього обсягу докази, які він буде оцінювати. Таке завдання не може ставитися перед неупередженим судом.

Формування матеріалів кримінального провадження, яке підлягає завершенню без розгляду по суті.

Згідно з ч. 3 ст. 314 КПК України такі провадження завершуються у підготовчому судовому засіданні у виді: затвердження угоди; закриття провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4-8 ч. 1 або ч. 2 ст. 284 КПК України.

Стосовно цієї категорії кримінальних проваджень закон не містить такої категоричної вимоги, як положення ч. 4 ст. 291 КПК України про заборону надання суду інших документів до початку судового розгляду.

Суть підготовчого провадження виявляється у характері рішень, які суд має право ухвалити за його результатами, що, у свою чергу, залежать від того, з яким заключним актом досудового розслідування, з п'яти можливих, прокурор звертається до суду.

Можливі наступні варіанти визначення обсягу документів, які необхідно подати суду до початку судового розгляду.

Не вимагається дослідження судом матеріалів досудового розслідування при прийнятті рішення про повернення обвинувального акта, якщо він (за формою та/чи змістом) не відповідає вимогам КПК України (п. 3 ч. 3 ст. 314 КПК України). Тут достатньо дослідити власне обвинувальний акт на його відповідність приписам ч.ч. 1 – 3 ст. 291 КПК України [6, с.46].

На підставі відомостей, що містяться в обвинувальному акті, можна вирішувати питання і про його направлення до відповідного суду для визначення підсудності (п. 4 ч. 3 ст. 314 КПК України). Крім того, відповідно до ч. 2 ст. 314 КПК України під час підготовчого судового засідання головуючий з'ясовує в учасників судового провадження їх думку щодо можливості призна-

чення судового розгляду (у т.ч. й щодо питання про підсудність даного провадження).

В інших випадках дослідження доказових матеріалів у підготовчому судовому засіданні є обов'язковим: під час розгляду щодо угод в порядку, передбаченому ст.ст. 468-475 КПК України; під час розгляду клопотання прокурора про закриття кримінального провадження у випадку встановлення підстав, передбачених пунктами 4-8 ч. 1 або ч. 2 ст. 284 КПК України (п.п. 1 і 2 ч. 3 ст. 314 КПК України).

З цього приводу слід відмітити досить вдале обґрунтування, яке наводить В.О. Попелюшко:

1. Щоб затвердити угоду або відмовити в затвердженні угоди та повернути кримінальне провадження прокурору для продовження досудового розслідування (п. 1 ч. 3 ст. 314 КПК України), суд має перевірити угоду на відповідність її вимогам КПК України та/або закону, зокрема, й щодо наявності підстав для визнання винуватості (ч. 7 ст. 474 КПК України), що є неможливим без дослідження відповідних матеріалів досудового розслідування.

2. Під час розгляду клопотання прокурора про закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності, який, згідно з прямою вказівкою про це в законі, здійснюється в загальному порядку (ч. 1 ст. 288 КПК України), тобто за правилами судового розгляду, оскільки тут питання вирішується по суті обвинувачення, а підстави такого звільнення передбачено кримінальним матеріальним законом (ст.ст. 45-49 КК України), суд не може не з'ясувати доведеності факту вчинення особою відповідного злочину тієї чи іншої тяжкості та інших обставин-підстав і умов для такого звільнення, що немислимо без з'ясування обставин такого кримінального провадження [6, с.46-47].

Як видається, саме можливість суду затвердити угоду та закрити провадження під час підготовчого судового засідання (п. 1 і п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК України) якраз і визначає необхідність подання усіх доказових матеріалів разом із підписаною угодою чи клопотанням прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності.

### **Висновки і перспектива подальших розробок**

Таким чином, у питанні формування матеріалів кримінального провадження (кримінальної справи) судом першої інстанції слід виділити такі основні аспекти:

- до обвинувального акту під час направлення його до суду додається лише реєстр матеріалів досудового розслідування, цивільний позов і документи, пов'язані з їх врученням відповідним учасникам кримінального провадження;

- матеріали досудового провадження не направляються до суду разом з обвинувальним актом та реєстром й окремими документами (ч. 4 ст. 291 КПК України), а додаються сторонами вже після початку судового розгляду;

- оскільки вимогам ст. 291 КПК України мають відповідати також клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру (ст. 292 КПК України), то й у цих особливих порядках кримінального провадження закон забороняє сторонам надавати суду доказові матеріали до початку судового розгляду;

- у підготовчому судовому засіданні доказові матеріали можуть подаватися лише для вирішення питань про: затвердження угоди (п. 1 ч. 3 ст. 314 КПК України); закриття кримінального провадження та звільнення особи від кримінальної відповідальності (п. 2 ч. 3 ст. 314 КПК України).

Крім того, з метою забезпечення однозначного тлумачення норм чинного КПК України та забезпечення єдності правозастосовчої практики слід нормативно закріпити:

- положення про те, що у провадженнях, які надійшли до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, доказові матеріали можуть подаватися сторонами лише після початку судового розгляду;

- заборону у ч. 4 ст. 291 КПК України подання до початку судового розгляду, поряд з іншими документами, і речей;

- повноваження суду своєю ухвалою

---

---

### АНОТАЦІЯ

У даній статті проведено дослідження практичних проблем застосування положень КПК України щодо визначення порядку подання та способів формування матеріалів кримінального провадження, у якому обвинувачення розглядається по суті, та матеріалів кримінального провадження, яке підлягає завершенню без розгляду по суті.

---

---

### SUMMARY

In this article studied the practical problems of application of the provisions of the criminal procedure code of Ukraine regarding the definition of order presentation and methods of forming the materials of criminal proceedings, where prosecution is considered on its merits, and the materials of the criminal production, which is subject to completion without consideration on the merits.

зобов'язувати відповідну сторону відкрити матеріали іншій стороні після призначення справи до судового розгляду.

### Література:

1. Карабут Л.В. Щодо формування доказів під час досудової кримінальної процесуальної діяльності за новим КПК / Л.В. Карабут // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». – 2012. – № 1(5): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2012/n1/12klvznc.pdf>.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. Т. 2 / Є.М. Блажівський, Ю.М. Грошевий, Ю.М. Дьомін та ін.; [За заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова]. – Х.: Право, 2012. – 664 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / [Відп. ред.: С.В. Ківалов, С.М. Міщенко, В.Ю. Захарченко]. – Х.: Одиссей, 2013. – 1104 с.
4. Ларин М. Иного пути для нас нет: открытое письмо противникам суда присяжных / М. Ларин // Российская юстиция. – 1999. – № 2 (99). – С. 8-10.
5. Лобойко Л.М. Реформування кримінально-процесуального законодавства в Україні (2006-2011 роки). Частина 1: Загальні положення і досудове провадження / Л.М. Лобойко. – К.: Істина, 2012. – 288 с.
6. Попелюшко В. О. Формування кримінальної справи на стадії судового провадження / В.О. Попелюшко // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – № 1. – 2013. – С.45-49.
7. Халдеев А.С. Судья в уголовном процессе / А.С. Халдеев. – М., 2000. – С.116-117.
8. Шумило М.Є. Досудові і судові докази у КПК України / М.Є. Шумило // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – № 1. – 2013. – С.82-86.